

Abstrakt

Tématem předložené diplomové práce je problematika oběti trestného činu v kriminologii a jejím cílem je představit určitý souhrn aktuálních poznatků z kriminální viktimologie, současné právní úpravy práv obětí a také praktických možností pomoci obětem. První kapitola je věnována samotnému vědnímu oboru viktimologie a vyjasnění jejího vztahu s kriminologií. Následuje stručný přehled vývoje viktimologie od jejích počátků, až po její moderní pojetí a proměna pohledu na oběť v čase. Druhá kapitola se pak podrobněji věnuje oběti jako takové – vymezení daného pojmu, charakteristice, či vyvracení mýtu o „ideální oběti“, který ve společnosti doposud ve velké míře přetrvává a může mít neblahý vliv na to, jak je s obětí zacházeno. Třetí kapitola se věnuje viktimizaci, tedy procesu, ve kterém se z jedince stává oběť. Pozornost je zaměřena zejména na chování samotné oběti, viktimologické zavinění, a vztah oběti a pachatele, který je z hlediska viktimizace klíčovým faktorem. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na právní úpravu ochrany oběti v České republice. Kapitola nejprve popisuje odlišení pojmu oběti od poškozeného, jenž je pojmem striktně procesním a jako takovému mu nenáleží mnohá práva, která náleží oběti. Dále je představena mezinárodní úprava ochrany obětí, ze které ta česká v mnoha ohledech vychází a zavádí některé instituty již dříve známé ze zahraničí. Největší prostor je pak věnován zákonu o obětech – a to jak základním zásadám, které by měly představovat obecný základ přístupu k obětem a jednání s nimi, tak i jednotlivým právům, která obětem přiznává. Poslední pátá kapitola je pak již věnována shrnutí různých forem pomoci, které jsou obětem k dispozici, ať již se jedná o zásady laické pomoci oběti, která přichází od jejího nejbližšího okolí, nebo o odbornou pomoc poskytovanou specializovanými subjekty. Závěrečná podkapitola potom mapuje skutečný současný stav pomoci obětem a s ohledem na nové studie upozorňuje na její největší nedostatky a případné možnosti zlepšení aktuálního stavu.